

**Звіт про діяльність
Фундації «Відкритий Діалог» за 2015 рік**

1. Дані про Фундацію:
 - a) Назва: ФУНДАЦІЯ «ВІДКРИТИЙ ДІАЛОГ»
 - b) Місце розташування, адреса: 00-580 М. ВАРШАВА, АЛ. ЯНА ХРИСТІЯНА ШУґА, 11А/21
 - c) Дата внесення до Державного судового реєстру: 12.04.2010
 - d) № КРС: 0000353754, № РЕГОН: 060615226
 - e) Дані про членів правління Фундації відповідно до поточного запису в судовому реєстрі:
 - Ім'я та прізвище:
Людмила Козловська — Голова Правління
Томаш Чувар — член Правління
 - f) Статутні цілі Фундації:
 - Гуманітарна діяльність;
 - Підтримка діяльності на розвиток громадянського суспільства у Польщі та інших державах, які розвивають демократію;
 - Науково-дослідницька, освітньо-виховна та культурна діяльність, пов'язана з громадськими та економічними рухами, для яких важливий розвиток громадянського суспільства;
 - Підтримка розвитку освіти та культури;
 - Міжнародні спостережні місії на виборах різних державних рівнів;
 - Популяризація та впровадження перевірених стратегій і методів підтримки розвитку на локальному та міжнародному рівнях;
 - Діяльність на користь налагодження партнерства між Польщею та іншими країнами;
 - Популяризація та підтримка діяльності на користь інтеграції держав, що розвивають демократію, та іншими суб'єктами міжнародного права;
 - Ініціація, популяризація та підтримка діяльності на користь процесу цивілізаційних та культурних змін, котрі допомагають створювати рівні шанси в інтелектуальному, професійному, суспільному та культурному розвитку;
 - Популяризація та підтримка ініціатив розвитку студентського самоуправління в Польщі й за кордоном.
2. Принципи, форми і сфери статутної діяльності зі вказанням реалізації статутних цілей:
 - 2.1 Сфера діяльності:
 1. Організація гуманітарної допомоги;
 2. Популяризація та поширення ідей демократії та громадянського суспільства
 3. Організація та використання засобів масової інформації;

4. Організація та проведення навчальних курсів та майстер-класів для підприємств, закладів та організацій самоуправління, громадських рухів та інших неурядових організацій;
5. Організація та проведення консультацій і тренінгів для осіб, які представляють підприємства, заклади, організації місцевого самоврядування, громадські рухи та інші неурядові організації;
6. Організація заходів, конференцій, семінарів, виставок, рекламних акцій та концертів;
7. Видавнича діяльність.

2.2. Реалізація цілей в 2015 році:

Спостережна місія і діяльність в Україні

У звітному році Фондація продовжувала діяльність, розпочату в минулі роки, зокрема, у сфері підтримки українського громадянського суспільства і змін, ініційованих в Україні так званою Революцією Гідності, яка призвела до повалення режиму президента Віктора Януковича і взяття державою проєвропейського курсу на початку 2014 р.

У перші місяці 2015 року була продовжена спостережна місія, яку здійснювала спостерігачка Фондації Агнешка Гуральська в зоні бойових дій (так звана зона АТО) на сході України.

Ця робота забезпечувала можливість поточного відображення ситуації для потреб засобів масової інформації, сприяла створенню звітів про українські добровольчі батальйони: <http://odfoundation.eu/a/6441.raport-bataliony-ochotnicze-geneza-dzialanie-kontrowersje>, а також про потреби і проблеми військових і переселенців – внутрішніх біженців, так званих IDPs – Internally Displaced Persons), зокрема, ефективній організації гуманітарної допомоги: <http://odfoundation.eu/a/6427.raport-pomoc-dla-ludnosci-cywilnej-i-zolnierzy-w-strefie-ato>

Крім того, було проаналізоване юридичне та фактичне становище переселенців: <http://odfoundation.eu/a/6783.raport-zabezpieczenie-praw-osob-wewnetrznie-przesiedlonych-w-ukrainie>

Завдяки отриманим знанням та здійсненим спостереженням була розроблена брошура –

довідник для українських військових, учасників бойових дій щодо належних їм прав, зокрема, подробиць про повноваження і пільги: <http://ua.odfoundation.eu/a/6298.pilgi-ta-garantiyi-dlya-uchasnikiv-antiteroristichnoyi-operaciyi>. Ця брошура була створена завдяки фінансовій допомозі посольства Королівства Швеція в Україні і надрукована за підтримки Української Гельсінської спілки з прав людини.

Спостерігачка Фондації організувала і керувала останніми поставками програми гуманітарної допомоги в період від січня по червень 2015 р. Місія проводилася під наглядом київського офісу Фондації, який розпочав діяльність у 2014 р. Місія була завершена в червні 2015 р. через фінансові обмеження, які стосувалися Фондації.

Київський офіс Фондації (тепер формально функціонує як Громадська спілка «Відкритий Діалог») продовжував діяльність, розпочату минулого року. Надавалася підтримка візитів і місій зарубіжних делегацій, в рамках яких політики, журналісти і експерти (в основному з Польщі та інших країн ЄС) приїжджали до України з метою проведення зустрічей зі своїми українськими колегами і представниками громадянського суспільства.

В червні 2015 р. Фондація брала участь та надавала підтримку в організації Днів Європи в Дрогобичі, які за задумом ініціаторів сприяли зближенню і популяризації європейських цінностей, а також підтримці процесу інтеграції України в ЄС: <http://odfoundation.eu/a/6754.fundacja-otwarty-dialog-na-dniach-europy-w-drohobyczu>. Завданням Фондації було представлення Польщі як символічних воріт до ЄС, а також польської підтримки й солідарності з Україною.

Крім того, здійснювався моніторинг процесу реформ та змін, розпочатих після перемоги Євромайдану. Офіс Фондації отримував у цій сфері фінансову та матеріальну допомогу, зокрема, від Агентства США з міжнародного розвитку USAID та дипломатичних представництв держав ЄС (а також самого ЄС). В рамках гранту USAID, призначеного на освіту громадськості в області законодавства і процесу люстрації, здійснювалася діяльність в регіонах (зустрічі, курси і семінари).

Польсько-український діалог

У звітному році Фондація ініціювала звернення про відкриття у Варшаві вулиці Героїв Майдану з метою увіковічення польсько-української та варшавської солідарності і співпраці на користь європейської України часів Революції Гідності. Була створена ініціативна група, до якої увійшли відомі особи польського суспільного життя. Крім того, було зібрано понад 250 необхідних за законом підписів під петицією до влади міста з цього питання .

Наприкінці червня – на початку липня 2015 р. представники Фондації взяли участь у конференції «Past as Prelude: Polish-Ukrainian Relations for the Twenty-First Century», присвяченій польсько-українським відносинам, яка проходила в Кембриджі і була організована Кембриджським університетом. Під час цієї конференції був представлений досвід і спостереження членів колективу Фондації стосовно розвитку польсько-українських відносин після подій на Майдані: <http://www.mml.cam.ac.uk/polish/news/future>.

У вересні 2015 р. представниця Фондації брала участь у щорічних Польсько-українських зустрічах в Яремче над Прутом, які проходять за участі експертів обох держав: <http://odfoundation.eu/a/6894.jaremzcze-viii-spotkanie-polsko-ukrainskiel>.

У такий спосіб Фондація намагалася підтримувати процес польсько-українського діалогу, який слугує налагодженню добросусідських відносин і стратегічної співпраці між обома державами, так само, як і співпраці експертів та громадян. Польсько-український діалог став одним з найбільш важливих контекстів діяльності членів колективу Фондації.

Протидії провокаціям у цій сфері і підвищення суспільної свідомості на тему відносин з Україною і українською спільнотою в Польщі були принциповим викликом в контексті інформаційної війни, яку веде Росія, і спроб налаштувати одне проти одного жителів обох держав.

Фондація поставила собі за мету усунути бар'єри і проблеми, на які наштовхуються громадяни України при контактах з Польщею і польською адміністрацією. У зв'язку із зафіксованими проблемами, в грудні 2015 р. Фондація вжила заходів на рівні управління Прикордонної служби і Митної служби у справі скандальних умов на польських прикордонних переходах з Україною (неефективна організація, невелика пропускна здатність, принизливе ставлення співробітників служб до громадян України).

Гуманітарна допомога

Попередній довід допомоги переселенцям був використаний в процесі дискусії під назвою «*Tackling Internal Displacement in Ukraine*», яка проходила в рамках VIII Форуму Європа-Україна в Лодзі (захід був організований Фондацією «Інститут східних досліджень» в лютому 2015 р.). Модератором вищевказаних дебатів була Людмила Козловська, Голова Правління Фондації.

У звітному році на базі чинних приписів (дозволу Міністра адміністрації та цифризації), Фондація продовжувала організовувати публічні збори коштів для фінансування гуманітарної допомоги, що спрямовується в Україну (збір № 2015/237/OR – Збір коштів на користь постраждалих внаслідок збройного конфлікту в Україні та 2015/546/OR – Підтримка української спільноти і держави в контексті збройного конфлікту в Україні), а також з травня 2015 р. збір на утримання і роботу центру «Український світ» (номер 2015/1814/OR – Врятуймо Український світ!).

Через організаційні причини були цілковито припинені речові збори.

У зв'язку з повільною стабілізацією гуманітарної ситуації (зокрема, зменшенням напливу переселенців) та обмеженням доступного фінансування, гуманітарна діяльність поступово припинилася. Більш інтенсивно,

ніж до того, на заклики гуманітарного характеру в 2015 р. почали відгукуватися державні структури. Категорії осіб, які потребують допомоги, не змінилися, і до них належали оборонні структури в широкому розумінні, медичні служби та громадські ініціативні групи, які займаються подальшим розподілом чи наданням допомоги.

Особливою турботою Фундація оточила, зокрема, громаду кримських татар в Дрогобичі (Львівська область).

Надання гуманітарної допомоги було призупинено (а згодом поступово припинено) в липні 2015 р., про що Фундація офіційно повідомила на своєму сайті: <http://odfoundation.eu/a/6676.co-dalej-z-pomoca-humanitarna>. Загальні підсумки допомоги, наданої у 2015 р., доступні за посиланням: <http://odfoundation.eu/a/7845.podsumowanie-pomocy-humanitarnej-przekazanej-przez-fundacje-otwarty-dialog-w-2015-roku>.

Дані про надану гуманітарну допомогу для підтримки українських військових також були опубліковані на сайті: <http://www.kulooporni.org> / www.bronzhylety.com (нині на сайті розміщені об'єднані дані про допомогу за 2014-2015 роки).

Дозвіл міністра внутрішніх справ № В-088/2014, отриманий Фундацією в 2014 р. на здійснення господарчої діяльності в області обороту певними виробами військового чи поліцейського призначення, у звітному році практично не використовувалося. Оборот цими категоріями товарів (шоломи та бронезилети) у 2015 році здійснювався без використання дозволу, тобто проводився в обхід польської території.

Загальна вартість зібраних та витрачених у 2015р. коштів на допомогу склала 206 136, 94 злотих, з чого в цілому 92 884,29 злотих – кошти, зібрані в рамках публічних грошових зборів.

Звіти щодо публічних зборів були надані Міністерству адміністрації та цифризації у квітні 2016 р. і офіційно доступні на Порталі публічних зборів: <http://zbiorki.gov.pl/zbiorki/index>.

До звіту не увійшли дані про речові передачі для фізичних осіб, компаній, організацій та інших закладів, які були передані до України і вартість яких у більшості випадків було складно оцінити. Суттєвим винятком у цій сфері і найбільшою подібною акцією був конвой з гуманітарною допомогою, який Фундація допомогла організувати компанії «Solaris Bus & Coach SA» і пов'язаній з нею Фундацією «Зелена такса – на порятунок беззахисних». В рамках цього проекту в квітні 2015 р. було передано 10 тон допомоги вартістю близько 100 000 злотих для переселенців (внутрішніх біженців) в околицях Слов'янська на Східній Україні. Акція проходила з особистої ініціативи співвласниці компанії «Solaris» Соланж Ольшевської і за підтримки працівників і партнерів по бізнесу.

Стратегічним партнером Фундації в Польщі по діяльності з надання допомоги Україні була організація «Євромайдан-Варшава».

Публічні збори і пов'язані події

У звітному році Фундація організувала, підтримувала або брала участь (у співпраці з українською громадою у Варшаві) у численних публічних зборах, метою яких було висловлення солідарності з українським суспільством проти російської агресії та окупації частини території країни. Крім того, були зібрані кошти в рамках проведених публічних зборів.

Зокрема так само, як і в 2014 р., Фундація брала участь у багатьох подібних заходах і публічних зустрічах, а також проводила збори коштів у різних місцях на території країни (часто на запрошення органів місцевого самоврядування, кіл Союзу українців у Польщі, неформальних українських ініціатив), де проходили також фестивалі української культури, концерти та виставки. Однак суми, які були отримані на них в рамках публічних грошових зборів, призначених на гуманітарну допомогу, суттєво зменшилися.

У зв'язку з розвитком суспільно-політичної ситуації (зокрема, інтенсивним напливом мігрантів з України до Польщі, імміграційною кризою в Європі, поживавленням історичного дискурсу в Польщі, антиукраїнськими провокаціями та інцидентами в Польщі, інформаційною війною Росії проти України, Польщі та ЄС), важливого значення набула діяльність та агітація, націлена на нівелювання загроз і зміцнення польсько-

українських зав'язків. З часом це стало однією з цілей і важливим елементом публічних виступів, а також головних мотивів маніфестацій та інших заходів.

Стратегічним партнером Фондації у такій діяльності була організація «Євромайдан-Варшава».

Центр «Український світ»

Фондація продовжила діяльність центру «Український світ» у Варшаві на вулиці Новий Світ, 63. Об'єкт в подальшому був наданий для безкоштовного користування Фондації кварталом Середмістя столичного міста Варшави для цілей допомоги українській громаді у Варшаві.

У 2014 р. в центрі продовжив діяльність інформаційний пункт, у якому україно- і російськомовні іноземці (поряд з українцями, зокрема, і білоруси, і росіяни) могли отримати основну інформацію та допомогу волонтерів щодо легалізації перебування, оформлення адміністративних питань, поселення, школи для дітей, навчання мови, психологічної допомоги та – в обмеженому об'ємі – соціальну допомогу (фінансову та речами). В центрі завершили роботу два пункти збору речової допомоги на користь України та українських громадян, які перебувають у Польщі. Проте в більш широких масштабах, ніж в 2014 р., проводилося навчання польській, англійській, німецькій та українській мовам. Крім того, надавалася дошка оголошень, яка оновлювалася у поточному режимі, база працевлаштування та місць проживання (квартир, хостелів тощо), професійний консалтинг, чергування юристів, психологічна та психотравматологічна допомога, курси бойових мистецтв (український бойовий гопак). Також відвідувачі центру могли безкоштовно скористатися (наприклад, для пошуку роботи) спеціально призначеними для цього комп'ютерами.

Найбільш повсякденного, практичного значення набуло питання допомоги в сфері легалізації перебування і роботи, а також пошуку працевлаштування, що призвело до налагодження тривалої співпраці з Фондацією «Тернопільською», яка спеціалізується у цій сфері.

Додатково в центрі були організовані численні зустрічі, присвячені, насамперед, українській суспільній та політичній проблематиці, а також культурні заходи (виставки, концерти, фестивалі, зустрічі з артистами), прес-конференції та брифінги. До найбільш резонансних і багатолюдних зустрічей, які були організовані у 2015 р., належить зустріч з колишнім президентом Грузії і головою Одеської обласної державної адміністрації в Україні Міхеїлом Саакашвілі. В «Українському світі» продовжував роботу Музей Майдану і бібліотека (за підтримки Фондації «Тернопільської») з кількатисячною підбіркою української і пов'язаної з Україною літератури («Бібліотека Майдану»), галерея карикатур Юрія Журавльова, місця пам'яті Небесної сотні, солдат АТО тощо.

У звітному році (грудень 2015 р.) в центрі пройшла велика наукова конференція, організована з ініціативи Інституту європеїстики Варшавського університету. Партнером заходу (беручи до уваги роль господаря і наявний досвід) стала Фондація «Відкритий Діалог». В рамках конференції була зроблена спроба систематизувати поняття, пов'язані з біженством і проблемами міжнародного права, яке його регулює. Також присутні описували глобальні імміграційні течії, намагаючись знайти для них місце в контексті цивілізаційних змін та зростаючої мобільності. Присутні експерти розмірковували над здатністю Європейського союзу реагувати на кризові ситуації, піддаючи критичному аналізу непослідовну політику Євросоюзу, кризу Шенгенської зони і Дублінського регламенту. Також учасники намагалися відповісти на питання, які реформи має запровадити ЄС, щоб призупинити кризу, а також яку інтеграційну стратегію мають прийняти держави-члени. Окрема панель була присвячена польській політиці щодо біженців, принципам їх розподілу, ролі неурядових організацій та ЗМІ, а також інтеграційним викликам, які, найбільш ймовірно, постануть перед Польщею: <http://odfoundation.eu/a/7105-uchodzczy-czy-kryzys-przerasta-europe>.

В рамках діяльності Центр інтенсивно залучав до співпраці, зокрема, «Євромайдан-Варшава», а також інші організації і неформальні ініціативи. У 2015 р. Центр відвідувало приблизно 100 осіб щодня, а це означає, що серед відвідувачів і осіб, які потребували допомоги, інтерес утримувався на колишньому, практично незмінному рівні (у порівнянні з 2014 р.).

У зв'язку з фінансовими труднощами, в середині звітнього року Фундація вжила дій з метою залучення додаткового фінансування Центру. В рамках кампанії «Врятуємо «Український світ!» кошти були отримані шляхом краудфандингу (діяльність в мережі Інтернет). Поряд з громадськими ЗМІ, для цього використовувалася платформа сервісу аукціонів, призначених для благодійних цілей – The Jillion.

З аналогічною метою, з ініціативи і у співпраці з Асоціацією жителів вулиці Смольної з травня 2015 р. були ініційовані щоденні шопенівські концерти. Таким чином була значно розширена культурна пропозиція центру, а формула концертів, яка передбачала отримання пожертв від їх учасників (зокрема, закордонних туристів), підтримала зусилля Фундації із залучення коштів.

До жовтня 2015 р. культурні медіатори Фундації підтримували іноземців у контактах із закладами, зокрема, на слуханнях стосовно отримання статусу біженця (у співпраці з Управлінням у справах іноземців, Мазовецьким воєводським управлінням і Прикордонною службою).

В серпні 2016 р. Фундація отримала від Управління столичного міста Варшави так званий малий грант, призначений для додаткового фінансування пункту психологічної допомоги. Через фінансові обмеження робота психолога була практично припинена в жовтні 2015 р.

У 2015 р. діяльність центру стала предметом значного зацікавлення з боку не лише польських та українських ЗМІ, але й інших країн ЄС, Північної та Південної Америки, а також Близького Сходу, таких як, «New York Times», «The Guardian», «Deutsche Welle», «Süddeutsche Zeitung», «Al Jazeera», які найчастіше представляли діяльність Фундації та ситуацію в Польщі на фоні імміграційної кризи в Європі. У цьому контексті «Український світ» став одним зі зразкових прикладів ефективних громадських зусиль на користь гармонійної інтеграції іноземців:

<https://www.theguardian.com/world/2015/mar/13/ukraines-refugees-find-solace-in-poland-europes-most-homogenous-society>,

<http://www.nytimes.com/2015/05/31/world/europe/ukrainian-migrants-fleeing-conflict-get-a-cool-reception-in-europe.html?r=0>.

<http://america.aljazeera.com/articles/2015/8/23/poland-integrates-invisible-refugees-east-ukraine.html>.

Восени 2015 р. відбулися численні інциденти, пов'язані з безпекою Центру. 10.09.2015 під час вечірнього шопенівського концерту спрацював невеликий саморобний вибуховий пристрій. Ніхто не постраждав, а присутніх у приміщенні евакуювали. Дії правоохоронних органів, зокрема, піротехнічної команди завершилися через кілька годин: <http://warszawa.wvborcza.pl/warszawa/l.34862.18753898,ladunek-pirotechnicznv-w-siedzibie-ukrainskie-go-swiata.html>.

10.10.2015 у вечірній час до Центру увірвалася агресивна група з понад десятка членів різних правих екстремістських організацій. Погрози на свою адресу почула волонтерка з України (непристойні образи та заклики покинути Польщу), а також була знищена карта с підписами під петицією на підтримку відкриття у Варшаві вулиці Героїв Майдану: <http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/l,114871,19035936,weszlo-ich-kilkunastu-krzykneli-do-recepcjonistki-ty-banderowska.html>.

Протягом звітнього року кілька разів були зафіксовані акти вандалізму – пошкодження зовнішніх вивісок Центру, а також елементів його візуальної ідентифікації (наприклад, зрив і знищення плакатів на дверях будівлі); періодично фіксувалася агресивна поведінка психічно невірноважених осіб, а також спроба крадіжки ємності з жертвами на гуманітарну допомогу.

У зв'язку з вищеописаною ситуацією, засоби безпеки Центру передбачали, зокрема, моніторинг і співпрацю з охоронним агентством. Крім того, були вжиті надзвичайні дії, в результаті яких була організована зустріч з керівництвом Бюро безпеки і кризового управління Варшавської міської адміністрації, поліції та міської вартою. Тепер Центр перебуває під цілодобовим наглядом поліцейського патруля.

Про всі вищезазначені інциденти негайно було повідомлено правоохоронні органи. Крім того, ці події стали важливою передумовою до публічної дискусії на тему мови ненависті і агресії з боку радикальних кіл як в Інтернеті, так і в публічному просторі.

Фундація також брала участь у захисті Марціна Рея – польського активіста, який зазнав атак з боку радикальних груп, наприклад, у зв'язку з допомогою в ідентифікації осіб, відповідальних за напади на центр «Український світ».

Підтримка реформ та змін в Україні

Фундація зосереджувала увагу на передачі польського досвіду періоду трансформації у сфері люстрації, а також на навчанні українського суспільства у цій області завдяки гранту, отриманому від американського агентства USAID (в рамках програми Fair Justice Project).

Розпочатий минулого року проект охоплював підготовку інформаційних матеріалів та проведення низки зустрічей і семінарів (на тему ілюстративного законодавства) в різних містах України. В рамках проекту Фундація вела співпрацю з Громадським люстраційним комітетом, Люстраційним департаментом Міністерства юстиції України та Громадською люстраційною радою при Міністерстві юстиції. Експерти Фундації контролювали також процес верифікації кадрів судової системи (пов'язаний з законом «Про відновлення довіри до судочинства в Україні»), зокрема, своєю участю у роботах низки експертних робочих груп і громадських дорадчих рад при державних установах. На їх основі були підготовлені висновки і рекомендації стосовно проблем при впровадженні нового законодавства.

В березні 2015 р. Фундація за фінансової підтримки українського відділу USAID організувала щотижневий студійний візит до Варшави представників українських органів влади, громадських організацій та журналістів, що займаються тематикою люстрації. В рамках візиту відбулися численні зустрічі, зокрема, з депутатами Сейму РП, керівництвом і експертами Інституту національної пам'яті, Центрального антикорупційного бюро, ЗМІ та українською громадою: <http://odfoundation.eu/a/6099.o-lustracji-na-ukrainie-spotkanie-z-udzialem-tetiany-kozachenko>.

У квітні 2015 р. Фундація організаційно підтримала аналогічний візит вищевказаної групи до Праги.

Люстрації в Україні був також присвячений семінар (відбувся у квітні 2015 р. в Брюсселі), організований спільними зусиллями з місцевим відділенням Konrad Adenauer Stiftung. У ньому взяли участь, зокрема, депутати Верховної Ради України: Олена Сотник, Вікторія Пташник, Наталя Агафонова, Наталя Кацер-Бучковська, Алекс Рябчин та Альона Шкрум: <http://odfoundation.eu/a/6159.w-brukseli-o-walce-z-korupcia-lustracji-i-reformach-na-ukrainie>.

Також була налагоджена співпраця з Кальманом Міжеєм, керівником Місії, а також експертною групою консалтингової місії Європейського союзу у справах Реформи сектору громадянської безпеки в Києві (European Union Advisory Mission Ukraine), в офісі якої в травні 2015 р. відбулися дебати на тему люстрації за участі українських та закордонних експертів, представників юридичних кіл, а також депутатів Верховної Ради України, які модерувала Людмила Козловська – Голова Правління Фундації «Відкритий Діалог»: <http://www.euam-ukraine.eu/en/public-information/news/392/?year=2015&month=12>.

Фундація також відстежувала роботу силових структур: як військових (в контексті проведення антитерористичної операції, так званої АТО), так і в сфері так званого сектору громадської безпеки та правосуддя. Фундація відстежувала зміни в Генпрокуратурі і судочинстві, співпрацюючи з місцевими українськими організаціями та депутатами Верховної Ради. В результаті був підготовлений звіт про стан Генпрокуратури через рік після Майдану: <http://odfoundation.eu/a/6022.osiagniecie-vitaliva-varemv-efekt-dzialania-prokuratury-generalnei-ukrainy-rok-po-euromajdanie>.

Експерти Фундації брали участь в роботі громадської коаліції українських неурядових організацій – Реанімаційного пакету реформ.

У червні 2015 р. Фундація порушила питання про стан українських силових структур, а також польсько-української співпраці в галузі безпеки, на міжнародній конференції «Наслідки збройного конфлікту в Україні для європейської безпеки у XXI столітті» Інституту міжнародних відносин Варшавської національної академії оборони.

У звітному році Фундація досить обмежено (у порівнянні з минулим роком) брала участь в експертних роботах і публічних дебатах, присвячених децентралізаційним реформам в Україні. У листопаді 2011 р. представники Фундації брали участь у якості лекторів у конференції, яка підсумовувала підтримку, надану Асоціацією польських міст українській місцевій владі в процесі підготовки до реформи місцевого самоврядування. В рамках конференції була прочитана лекція на тему проблеми внутрішніх біженців, їх підтримки та інтеграції на місцевому рівні.

У жовтні 2015 р. у співпраці з польським відділом Глобального договору ООН (United Nations Global Compact) Фундація організувала дискусію, присвячену реформам в Україні, яка проходила в рамках Європейського форуму нових ідей, організованого Левіатанською конфедерацією в Сопоті. У зв'язку з обговоренням була підготовлена тематична розробка: <http://odfoundation.eu/a/7085,publicujemy-opracowanie-debaty-w-ramach-efni-2Q15-jakich-reform-potrzuje-ukraina-by-spelnic-swoje-europejskie-aspiracje-czlonkostwa-w-ue>. Дискусію фінансово підтримала програма «European Exchange/Київський діалог», що є спільною ініціативою Міжнародного фонду «Відродження» та Міністерства закордонних справ Республіки Німеччина.

Діяльність на підтримку українських підприємців і розвиток ділових відносин Польща-Україна

Підписання Угоди про асоціацію ЄС-Україна у 2014 р. та погіршення економічних відносин між Україною та Росією спричинили зацікавленість Фундації у підтримці українського бізнесу в галузі переорієнтації в бік Польщі та інших ринків ЄС. З метою заохочення українських підприємців до співпраці з польськими партнерами Фундація зробила спробу налагодити співпрацю, зокрема, з українськими юридичними фірмами та організаціями підприємців. Завдяки налагодженим контактам, відбулося декілька економічних місій та ознайомчих візитів представників українського малого і середнього бізнесу до Польщі. Фундація надавала підтримку процесу передачі знань про правила торгових операцій, здійсненні господарчої діяльності у країнах ЄС і пошуку контрагентів і партнерів у Польщі. Один з візитів був організований для українських виробників меблів і власників невеликої роздрібною мережі з околиць Львова: <http://odfoundation.eu/a/6367,europa-szansa-dla-ukrainskich-przedsiębiorców-wlascicielesieci-chumak-w-polsce>, під час якого відбулася відкрита зустріч з українською громадськістю: <http://odfoundation.eu/a/630Q-biznes-po-maidanie-stare-problemy-i-nowe-szans>.

Вищезазначена проблема особливої уваги до необхідності співпраці між Польщею і Україною і необхідності підтримки Польщею спільних бізнес-проектів була порушена експертами Фундації на сторінках видань засобів масової інформації в Польщі, зокрема, на щомісячному порталі Forbes: <http://www.forbes.pl/silna-ukraina-iest-w-interesie-polskiego-biznesu.artvkuyl.194663.1.1.html>, а також на сторінках Української правди: <http://www.eurointegration.com.ua/experts/2015/04/10/7032822/>

У вересні 2015 р. Фундація налагодила співпрацю з Ініціативою Асоціації сімейних фірм (IFR), з якою в подальшому в центрі «Український світ» була організована спільна дискусія під назвою «Чи може досвід польських малих і середніх підприємств стати можливістю для українських підприємців?»: <http://odfoundation.eu/a/6986.o-sile-firm-rodzinnych-i-grup-zakupowych-biznes-na-ukrainie-i-w-polsce>. Під час дискусії виступили: депутат Сейму Марцін Свенцицький, депутат Верховної Ради Павло Костенко, професор Анджей Блікле, український підприємець і менеджер Алекс Токарев, в якості модератора виступав Міхал Бронятовський, головний редактор журналу Forbes. Цей захід був частиною проекту IFR «Давайте купувати разом», який полягає у передачі досвіду польського бізнесу з сектору МСП в галузі створення і функціонування закупівельних груп в Україні. Цей проект фінансується за рахунок допомоги розвитку за кошти Міністерства закордонних справ Польщі.

З метою відокремлення таких заходів від структур Фундації, разом з «Silk Road Biuro Analiz i Informacji Sp. z o.o.» був розроблений проект «Open Europe Group», який має на меті розвиток економічних взаємовідносин між господарчими суб'єктами України, Польщі та ЄС. У зв'язку зі зростанням зацікавлення з боку польських працедавців з часом, частково в рамках оплачуваної статутної діяльності та ділової активності Фундації, стали надаватися послуги, пов'язані з працевлаштуванням робітників з України та інших східних країн. Своєю діяльністю Фундація намагалася цивілізувати стандарти на ринку праці

шляхом навчання працедавців і робітників, запобігання незаконній діяльності, реагування у випадках дискримінації у виплатах заробітної плати та відсутності страхування для працевлаштованих українців.

Встановлені ділові контакти і господарська діяльність були спрямовані на диверсифікацію доходів і пошук Фондацією нових джерел фінансування.

Медична програма

З ініціативи експерта Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) пана Руслана Романишина в серпні 2015 року Фондація налагодила співпрацю з Національним фондом боротьби з хворобами цивілізації. В її рамках приміщення Центру «Український світ» стали доступними для організації зустрічей і викладання польської медичної лексики українським лікарям і студентам медичних ВНЗ, які були зацікавлені у навчанні в Польщі. Фондація також брала участь в організаційно-правовій підтримці польсько-української програми розвитку і підготовки працівників охорони здоров'я України, яка у звітному році була реалізована за підтримки Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства охорони здоров'я РП: <http://odfoundation.eu/proiekt/45-program-medyczny>.

Польсько-українська програма розвитку і підготовки працівників сфери охорони здоров'я України була спрямована на представників української медичної громадськості. Її мета полягала в тому, щоб якомога більша кількість учасників програми (насамперед, лікарів і студентів-медиків) відвідала польські лікарні, медичні університети, органи управління системи страхування та охорони здоров'я, а також наукові медичні установи в Польщі. В рамках програми були налагоджені контакти з польськими лікарнями та медичними університетами. В ознайомчих поїздках, проведених за підтримки Фондації в Польщі у другій половині 2015 року, взяли участь кілька сотень осіб.

Також були проведені переговори щодо системного сприяння в сфері підтвердження дипломів про освіту і стажу роботи українських лікарів, медсестер і акушерок в Польщі, а також навчання українських студентів у польських університетах.

Проблема дефіциту кваліфікованого медичного персоналу залишається однією з найбільш серйозних проблем польської системи охорони здоров'я.

Програма, яку координував доктор Руслан Романишин, була реалізована поза основним напрямком діяльності Фондації у зв'язку з очевидним зацікавленням з боку громадськості та наявними організаційними можливостями.

Українські політ'язні в Росії

Фондація продовжувала інтенсивну діяльність зі звільнення так званих заручників Кремля – українських політ'язнів в Російській Федерації, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі у зв'язку з агресією Росії в Україні та окупацією Криму.

Вищевказана діяльність переважно здійснювалася в рамках міжнародної кампанії «Let My People Go», ініційованої Центром громадянських свобод/Euromaidan SOS, і підтримувалася, зокрема, Українською Гельсінкської спілкою з прав людини, організаціями Euromaidan Press, People in Need, Євромайдан-Варшава, Міністерством закордонних справ України: <http://odfoundation.eu/kampania-letmypeoplego>.

Фондація розробила серію доповідей, присвячених конкретно справі Надії Савченко: <http://en.odfoundation.eu/a/5725-the-report-the-case-of-nadiva-savchenko> і <http://en.odfoundation.eu/a/6506-political-prisoner-mav-be-held-in-voronezh>, Олега Сенцова та Олександра Кольченка: <http://en.odfoundation.eu/a/6867-report-the-case-of-crimean-terrorists> і разом з Centre For Civil Liberties розпочала роботу над доповідями, присвяченими усім відомим ув'язненим.

Ця діяльність стала провідним напрямком лобювання (так званого **advocacy**) Фондації на міжнародній арені. Ця тематика обговорювалася на багатьох заходах, організованих Фондацією, зокрема, на форумі OB WE – Human Dimension Implementation Meeting 2015 у Варшаві та паралельній дискусії в центрі «Український світ»: <http://en.odfoundation.eu/a/6993,13-hostages-of-putin-how-can-we-release-them-debate->

[in-the-ukrainian-world-in-warsaw-poland](#) за участі посла Естонської Республіки Харії Тілдо, українського омбудсмена Валерії Лутковської, ініціатора кампанії «Let My People Go» Олександри Матвійчук, львівського активіста, звільненого з російської в'язниці, Юрія Яценко та адвоката Надії Савченко Марка Фейгіна. Дискусію фінансово підтримала організація European Exchange/Kiev Dialogue.

Ключовим інструментом, який використовувався для тиску на російську владу, поступово ставав санкційний список Савченко: <http://en.odfoundation.eu/savchenko-list>, який був розроблений і представлений вперше представниками Фундації на прес-конференції в Києві 13.02.2015. До списку увійшли імена осіб, відповідальних за викрадення, утримання під вартою і фабрикацію доказів, судовий процес і дезінформаційну кампанію, яка супроводжує справу Савченко, включно з президентом Путіним та іншими представниками вищих органів влади в Росії, щодо яких були запропоновані особисті санкції.

Фундація продовжила співпрацю з адвокатами Надії Савченко; налагодити співпрацю з іншими ув'язненими було складніше. У зв'язку зі справою режисера з Криму Олега Сенцова також була налагоджена співпраця з польським кінематографічним співтовариством, пов'язаним з Гільдією польських режисерів. Її результатом став так званий заклик кінематографістів до солідарності і підтримки України перед обличчям російської агресії: <http://apelfilmowcow.pl/>

Аналітична та інформаційна діяльність

У звітному році команда Фундації опублікувала загалом 54 доповіді та дрібніші тематичні дослідження. Основні галузі, охоплені темою доповідей та інших аналітичних документів Фундації у 2015 році, стосувалися наступної проблематики:

1. порушення прав людини в Казахстані (з акцентом на становищі засобів масової інформації та осіб, ув'язнених і закатованих після придушення страйку робітників у Жанаозені);
2. справа ув'язненого лідера казахстанської опозиції (колишнього лідера партії «Алга!») Володимира Козлова;
3. справа казахстанського бізнесмена та опозиціонера Мухтара Аблязова та низки пов'язаних з ним осіб (справи щодо екстрадиції та біженства в країнах ЄС; переслідування з боку Казахстану у співпраці з Росією і Україною);
4. справа реформи Інтерполу (з метою підвищення ступеня захисту біженців та інших осіб, яких переслідують за політичними мотивами), а також справ осіб, яких розшукують за політичними мотивами);
5. кампанія «LetMyPeopleGo» – справи Надії Савченко та низки інших українських політичних в'язнів у Росії;
6. справа Олександра Орлова – польського громадянина, якого протягом довгих років утримували в слідчому ізоляторі в Одесі;;
7. реформи та зміни в Україні (саботаж реформ, люстрація, генеральна прокуратура, силові структури);
8. зона АТО і гуманітарні проблеми (добровольчі батальйони, переселенці, організація гуманітарної допомоги, статус учасника АТО);
9. зміцнення міжнародних механізмів (Draft Principles and Guidelines UN Working Group on Arbitrary Detention – основні правила та інструкції Робочої групи ООН з питань довільних затримань) та ініціатив щодо моніторингу і захисту прав людини (напр., Global Magnitsky Act).

Розробки Фундації були представлені та обговорювалися в рамках описаної нижче лобістської діяльності.

Усі звіти і розробки доступні на веб-сайті Фундації: <http://odfoundation.eu/> (сайт доступний у польській, англійській, російській та українській мовних версіях).

Крім того, Фундація вела інтенсивну інформаційну кампанію в польських та закордонних ЗМІ, а також в соціальних мережах, у яких вона використовує офіційні профілі на порталах Facebook: <https://www.facebook.com/OpenDialogFoundation/>, <http://www.facebook.com/ODFUKR/> (профіль київського офісу Фундації), [https:// www.facebook.com/UkrainskiSwiat](https://www.facebook.com/UkrainskiSwiat) (профіль центру «Український світ»), а також Twitter: <https://twitter.com/odfoundation>.

Лобістська діяльність (представнича; *advocacy*)

Лобістська діяльність була найбільш інтенсивною діяльністю Фондації. Вона координувалася офісом в Брюсселі (крім заходів у Польщі та Україні, якими керують місцеві офіси Фондації). Її інструментами були переважно співпраця з парламентаріями з країн ЄС і членами Європейського парламенту. У Фондації також налагоджені інтенсивні взаємини з низкою інститутів ЄС, іншими міжнародними організаціями та дипломатичними місіями. Результатом такої діяльності стали численні депутатські і парламентські запити, заклики, заяви, резолюції та спостережні місії.

Фондація активно порушувала питання про співпрацю між демократичними державами, особливо країнами-членами ЄС, і авторитарними режимами, прагнучи реформувати механізми Інтерполу, уніфікувати стандарти захисту політичних біженців і обмежену довіру до дипломатичних гарантій, наданих третіми країнами.

17.02.2015 на запрошення Ради адвокатів Сарагоси (Іспанія) аналітик Фондації Єнджей Череп разом з політичними біженцями з Казахстану Муратбеком Кетебаєвим і Олександром Павловим взяв участь у конференції «Ситуація в сфері прав людини в Казахстані. Право на притулок». В її рамках обговорювалися механізми зловживання Казахстаном рішеннями Інтерполу і необхідність реформування Інтерполу, а також історія процедур екстрадиції, прямо або побічно ініційованих Казахстаном в Іспанії, Чехії, Франції та Польщі.

В лютому 2015 року в штаб-квартирі Бундестагу в Берліні Фондація «Відкритий Діалог» представила свою доповідь під назвою «Система Інтерполу потребує реформування» групі німецьких парламентарів: <http://en.odfoundation.eu/a/5985.open-dialog-foundation-presented-its-report-on-the-need-of-the-interpol-system-reform>. Ведучим заходу став депутат Франк Швабе з Соціал-демократичної партії Німеччини (SPD).

У травні 2016 року представник Фондації взяв участь в обговоренні і слуханні на форумі Комітету з правових питань та прав людини Парламентської асамблеї Ради Європи про політично вмотивоване використання системи Інтерпол в Єревані. В результаті Парламентська асамблея Ради Європи прийняла доповідь, присвячену реформі Інтерполу. Того ж місяця адвокат і радник Фондації Войцех Монджицький підготував юридичний аналіз бажаних напрямків змін у функціонуванні Інтерполу в сфері зловживання механізмами «червоних повідомлень»: <http://odfoundation.eu/a/6113.analiza-prawna-kierunkow-pozadanych-reform-interpolu-w-zakresie-zapobiegania-naduzyciom-mechanizmow-red-notice>.

03.07.2015 в Ліоні (де розташована штаб-квартира Генерального секретаріату Інтерполу) Президент Фондації «Відкритий Діалог» Людмила Козловська і аналітик Фондації, що спеціалізується на захисті політичних біженців, Єнджей Череп, взяли участь у першому засіданні Робочої групи Інтерполу з обробки інформації (GTI): <http://odfoundation.eu/a/6674.fundacja-otwarty-dialog-bierze-udzial-w-pierwszym-posiedzeniu-grupy-roboczej-ds-przetwarzania-informacji-gti-maiacei-za-zadanie-dokonanie-przeglądu-mechanizmow-nadzorczych-interpolu>. У листопаді минулого року Генеральна Асамблея Інтерполу доручила робочій групі розглянути наглядові механізми організації. Рекомендації, представлені Фондацією, призвели до перших суттєвих змін, таких як прийняття Політики в області біженців, спрямованої на те, щоб особи, які перебувають під міжнародним захистом, наприклад, мають статус біженця, наданий державою-членом Інтерполу, не залишалися в списку «червоних повідомлень», і їм не загрожувало б затримання під час поїздки до іншої держави-члена Інтерполу.

У липні 2015 року в Гельсінкі з'їхалися парламентські делегації з 57 країн, які взяли участь у 24-й сесії Парламентської асамблеї ОБСЄ. У роботі сесії брала участь делегація Фондації «Відкритий Діалог». Результатом співпраці між парламентаріями з Європи, США, Канади та Центральної Азії стало прийняття Гельсінкської декларації 2015. В ході сесії були проведені численні зустрічі з делегатами Парламентської асамблеї ОБСЄ, членами дипломатичних місій, постійними представництвами держав-членів ОБСЄ і представниками громадянського суспільства Фінляндії. В ході зустрічей обговорювалися питання зловживання системою Інтерполу недемократичними державами, політв'язнів, які відбувають покарання в Росії і Казахстані, і процесу реформ в Україні. Крім Гельсінкської декларації 2015 року, були також прийняті дві резолюції про продовження політики Російської Федерації щодо порушень зобов'язань ОБСЄ та міжнародних норм, а також громадян України, викрадених і незаконно утримуваних в Росії. Фондація взяла участь у засіданні Парламентської асамблеї ОБСЄ на запрошення кількох національних делегацій

та голови Комісії з питань демократії, прав людини і гуманітарних проблем Парламентської асамблеї ОБСЄ, – пані Ізабель Сантос з Португалії: <http://en.odfoundation.eu/a/6683.open-dialog-foundation-participated-in-the-osce-pa-annual-session-in-helsinki>.

У вересні 2015 року в рамках Наради ОБСЄ Human Dimension Implementation Meeting Фундація організувала дискусію про реформу Інтерполу в зв'язку з політично мотивованими зловживаннями з боку недемократичних країн. В її рамках були представлені конкретні випадки порушень, попередні дії з реформування ОБСЄ, ЄС і Ради Європи, а також рекомендації щодо запобігання подальших зловживань: <http://odfoundation.eu/a/6883-o-reformach-interpolu-na-konferencii-obwe>.

Важливим і новим випадком зловживання системами Інтерполу, яким Фундація займалася у звітному році, був випадок з російським підприємцем, пов'язаним зі справою ЮКОСа і Михайлом Ходорковським, Павлом Забелінін. З 2003 року російські правоохоронні органи намагалися змусити його дати свідчення проти керівника ЮКОСа. Хоча Павлу Забеліну після виїзду з Росії було надано статус біженця і право на перебування в Естонії (а, отже, в інших країнах ЄС), а Німеччина та Естонія вже відмовилися видати його Росії, Інтерпол послідовно відмовився видаляти його з реєстру «червоних повідомлень». Участь Фундації та її адвоката в кінцевому підсумку призвела до скасування попередження про його переслідування у вересні 2015 р. Його справа представлена в звіті: <http://odfoundation.eu/a/6717.interpol-wykorzystywanv-przez-rosie-w-sprawie-iukosu-i-chodorkowskiego-przesladowanie-pavla-zabelina>.

В 2015 р. російський бізнесмен і активіст Микола Кобляков також був виключений зі списку Інтерполу.

Ключовими партнерами Фундації з питання реформи Інтерполу в 2015 р. залишалися організація Fair Trials International. Фундація також співпрацювала з Білом Браудером, колишнім працедавцем адвоката Сергія Магнітського, вбитого у російській в'язниці.

Фундація контролювала ситуацію з правами людини у Казахстані і проводила численні заходи за індивідуальними справами, зокрема, у справі політв'язня Володимира Козлова, учасника страйку в Жанаозені, і жертви тортур Максата Досмагамбетова, позбавленого свободи захисника прав ув'язнених Вадима Курамшина і багатьох інших ув'язнених. У червні 2015 року Фундація опублікувала комплексну доповідь про переслідування громадянського суспільства в Казахстані: <http://en.odfoundation.eu/a/6629.report-the-harassment-of-civil-society-in-kazakhstan> з низкою рекомендацій для влади Казахстану і Верховного комісара ООН з прав людини.

Важливою темою у цій галузі є моніторинг становища засобів масової інформації, яке постійно погіршується (зокрема, в контексті законодавства та кримінальної відповідальності за «поширення неправдивої інформації»): <http://en.odfoundation.eu/a/7148.kazakhstan-searches-of-independent-journalists-premises-and-criminal-prosecutions-for-spreading-false-information> та заклик, адресований європейським політикам, чинити тиск на владу Казахстану.

У зв'язку з юридичними заходами, вжитими слідчими та судовими органами Казахстану проти незалежних казахстанських ЗМІ в третій країнах, Фундація налагодила співпрацю з американською фундацією Electronic Frontier Foundation. Уряд Казахстану спробував припинити публікацію матеріалів, що стосуються фабрикації документів у справі Мухтара Аблязова і її реальної мотивації, шляхом прийняття юридичних заходів (за звинуваченням у незаконному отриманні інформації), зокрема, проти порталу «Республіка». У зв'язку з локалізацією серверів порталу справа, в рамках якої Казахстан вимагав, зокрема, видалення «незаконного» контенту і блокування веб-сайту, розглядалася судом США. У червні 2015 року організація Electronic Frontier Foundation виступила із заявою про захист «Республіки» і забезпечила їй правовий захист. В кінцевому підсумку суд відхилив вимоги Казахстану.

У звітному році Фундація продовжила свої зусилля щодо захисту осіб, пов'язаних з казахстанським бізнесменом і опозиціонером Мухтаром Аблязовим (а також з його справою). Дії проти них проводилися Казахстаном спільно з Росією та Україною. Зокрема, розпочалося переслідування Сирима Шалабаєва, щодо якого Казахстан і Україна подали владі Литви клопотання про видачу: <http://en.odfoundation.eu/a/6857-report-political-persecution-of-svrym-shalabavev>.

Генеральна прокуратура України залишалася однією з найбільш політизованих і корумпованих структур в країні. У 2014 і 2015 роках була опублікована низка документів, у яких прямо підтверджувалася політично

(і корупційно) мотивована співпраця між урядом авторитарного Казахстану і правоохоронними органами Росії та України: <http://en.odfoundation.eu/a/6869-report-analysis-of-documents-in-the-case-of-ablvazov>.

До кінця звітнього року прохання про видачу щодо так званої «злочинної групи Аблязова» були відкинуті, зокрема Чеською Республікою, Іспанією, Великою Британією, Австрією і Литвою, а пов'язані з нею (або обвинувачені Казахстаном у зв'язку з нею) особи отримали статус політичних біженців у таких країнах, як Польща (Муратбек Кетебаєв та Ігор Вінявський), Чеська Республіка (Тетяна Параскевич), Іспанія (Олександр Павлов), Італія (Алма Шалабаєва), Австрія (Артур Трофімов), Литва (Куаниш Нургазієв), Велика Британія (Ігор Кононко). Не вирішеною протягом понад двох років (незважаючи на численні порушення і виявлений незаконний тиск на суди і уряд Франції), залишалася справа самого Мухтара Аблязова у Франції. Фундація проводила активну діяльність по усіх вищезгаданих справах (проводила документування порушень, ініціювала мобілізацію реакції міжнародного співтовариства і громадської думки, здійснювала спостереження за судовими процесами).

Важливим партнером Фундації у Казахстані залишалося Казахстанське міжнародне бюро з захисту прав людини та верховенства права на чолі з Євгеном Жовтісом.

Основною сферою діяльності, пов'язаної з Україною, було звільнення українських політичних в'язнів, які відбувають покарання в Росії. Особливо інтенсивні заходи було вжито на форумі Європейського парламенту (включаючи Підкомітет з прав людини – DROI), в Парламентській асамблеї Ради Європи та Парламентській асамблеї ОБСЄ.

Фундація незмінно і послідовно вимагала, щоб санкції проти Росії підтримувалися і посилювалися у зв'язку з її агресією в Україні, і закликала до далекосяжної підтримки України в її боротьбі за збереження суверенітету і територіальної цілісності (включно з військовою підтримкою) і зусиллях щодо реформування та інтеграції з європейськими структурами. Важливими питаннями з точки зору Фундації було питання лібералізації візового режиму ЄС-Україна і підтримка українського громадянського суспільства. Як і минулого року, Фундація прагнула ретельно стежити за прогресом у процесі реформ і боротися з корупцією в Україні, усвідомлюючи, що тиск міжнародних інститутів і західних урядів на українську владу є необхідним для досягнення реальних результатів у цих областях.

Звіт про діяльність брюссельського офісу Фундації за 2013-2015 рр. доступний за адресою: <http://odfoundation.eu/a/6658.informacie-wprowadzaiace-na-temat-miedzynarodowej-dzialalnosci-fundacji-otwarty-dialog-na-rzecz-praw-czlowieka-w-latach-2013-2015-koordynowanej-przez-biuro-fundacji-w-brukseli> і охоплює період по 31.05.2015.

До найбільш гучних заходів Фундації у звітньому році належать дві кампанії, пов'язані з Польщею: протест проти в'їзду до Польщі групи мотоциклістів «Нічні вовки», пов'язаної з Кремлем, яка брала участь в анексії Криму (інтенсивна медійна і громадська кампанія зі зверненнями до урядовців у квітні 2015 р.; відповідно до вимог Фундації, групі було відмовлено у в'їзді) і кампанія із захисту польського громадянина Олександра Орлова, який перебував у в'язниці в Україні. З проханням про підтримку у справі Олександра Орлова до Фундації звернулися представники польської адвокатської громадськості та директор польського бюро Ради Європи Ханна Мачинська. Орлов, колишній журналіст і активіст місцевої громадської організації в Одесі, є громадянином Польщі, який найдовше перебував під вартою за кордоном (більше, ніж 4 роки з того моменту, як його справою зайнялася Фундація). Орлова, за вкрай суперечливих обставин, заарештували і звинуватили в зберіганні наркотиків і замовленні вбивства. У його справі було проведено майже 100 судових засідань, і, як ми спостерігали, розгляд навмисно затягувався. Європейський суд з прав людини також виступив проти тривалого затримання Орлова. Фактичною причиною переслідування Олександра Орлова могла стати його активна журналістська та громадська діяльність – зокрема, в галузі боротьби з корупцією, або його спроба захистити фактичних виконавців ймовірних злочинів. Фундація надала справі більш широкого розголосу в Польщі та в Україні, в результаті чого відбулася офіційна місія польського сейму до Одеси (депутатів Малгожати Гошевської і Марціна Свенцицького), і ця тема стала одним з ключових аспектів польсько-українських відносин у другій половині 2015 р. Першим результатом участі стало покращення умов утримання Орлова, який боровся з проблемами зі здоров'ям під час ув'язнення. По справі Орлова в Одесі та Києві проводилися численні заходи (Генеральна прокуратура, Міністерство юстиції та Адміністрація Президента). Дуже важливим аспектом цієї справи стало залучення

відомої юридичної фірми «Аріо» з Києва у якості адвокатів Орлова. Юридична фірма надала підтримку *безоплатно*, що значною мірою посприяло виходу справи у більш вигідну для обвинуваченого площину.

Справа Орлова висвітлюється у наступних звітах: <http://odfoundation.eu/a/6769,sprawa-aleksandra-orlowa> і <http://odfoundation.eu/a/6842-raport-sprawa-a-orlowa-zarzutv-karne-dla-polskiego-obywatela-na-ukrainie>.

Чималий досвід Фундації, набутий у звітному та попередньому роках, був використаний у важливому дослідженні «Open Dialog Foundation comments and suggestions to the WGAD Draft Principles and Guidelines worked out by the UN Working Group on Arbitrary Detention», яке містить пропозиції, що повинні були бути включені до правил так званих довільних затримань, розроблених Робочою групою ООН:

<http://www.ohchr.org/Documents/Issues/Detention/DraftBasicPrinciples/March2015/OpenDialogFoundation-10.03.2015.pdf>.

Підсумки

Основною складністю в діяльності Фундації у звітному році стали фінансові обмеження через значне зниження доходів у порівнянні з попереднім роком. Основні напрямки діяльності були продовжені, проте менші ресурси, наявні у розпорядженні Фундації, призвели до необхідності чіткого визначення пріоритетів з точки зору як потреб, так і ефективності здійснюваних заходів. У зв'язку з вищевикладеним Фундація переживала безперервні процеси реорганізації і реструктуризації, результатом яких, серед іншого, стало скорочення кількості співробітників і припинення/закриття поточних проектів/сфер діяльності. Було також вжито заходів щодо поліпшення ситуації, але у звітному році вони не спіткали значного успіху.

У розглянутий період ситуація в Україні принципово не змінилася. Як і раніше гострими були проблеми, пов'язані із захистом політичних біженців з Казахстану в країнах ЄС (незважаючи на прийняття подальших рішень про відмову в екстрадиції), що значною мірою зумовило специфіку діяльності Фундації у сфері лобювання.

Значний прогрес, який Фундація вважає одним з найбільших успіхів, полягав у тому, що у 2015 році вдалося домогтися реформи Інтерполу. В доповнення до системних змін, зусиллями команди Фундації та її адвокатів вдалося виключити декілька чоловік зі списку осіб, яких переслідували за політичними мотивами.

Хоча масштаби діяльності у деяких галузях (зокрема, в Польщі та Україні) були обмеженими, Фундація зберегла і навіть підвищила свій теперішній рівень активності у сфері так званої *advocacy*. Крім того, Фундація зберегла обмежену можливість долучатися до нових справ за принципом втручання. У цьому розумінні однією з найбільш гучних справ стало тривале ув'язнення Олександра Орлова. Це було б неможливим без дуже високої ефективності і якості роботи аналітичної групи, чії доповіді стали основою для діяльності в області лобювання.

Фундація незмінно залишалася об'єктом численних атак у вигляді розпалювання ненависті, погроз розправи, наклепів та інсинуацій на сторінках засобів масової інформації та в соціальних мережах. У цьому контексті також були представлені звіти про діяльність російських спецслужб, зокрема, на сторінках: http://www4.rp.pl/artvku/l_177855-Putin-bije-mediarni.html і <http://www4.rp.pl/artyku/l1180437-Zastraszvc-Otwartv-Dialog.html>. Вперше відбулися напади із застосуванням фізичного впливу, переважно пов'язані з функціонуванням Центру «Український світ». Фундація постійно заявляла про усіх підозрюваних у правопорушеннях до правоохоронних органів, зокрема, про осіб, відповідальних за державну безпеку, і, коли це було виправдано і можливо, вона також зверталася за захистом своїх прав у рамках законодавства.

У своїй діяльності (гуманітарна допомога, лобювання на користь України) Фундація співпрацювала з багатьма новими українськими та проукраїнськими ініціативами по всьому світу. Представники Фундації брали участь у з'їздах Всесвітнього конгресу українців (Мадрид, вересень 2015 р.) і Молодіжної федерації українських організацій (Одеса, серпень 2015 р.).

2.3 Юридичні заходи з фінансовими наслідками:

- 1 600 зл. – привласнення коштів волонтерами (вказані у фінансовому звіті в Балансі позиція 2.d. – Стягуються в судовому порядку);

- 18 386 зл. – привласнення коштів волонтерами (вказані у фінансовому звіті в Балансі позиція 2.d. – Стягуються в судовому порядку).

3. Інформація щодо здійснюваної господарчої діяльності відповідно до запису в реєстрі підприємців KRS:

Фундація у звітному році здійснювала господарчу діяльність в формі надання послуг з навчання іноземців польської мови. Дохід Фундації за цим видом діяльності становить – 50 465,00 зл.

4. Постанови правління Фундації в 2016 р. – Правління не приймало жодних постанов.

5. Інформація про розмір доходу:

Дохід всього - 1 441 964,12 зл., а саме:

a) доходи від:

дотацій: 8 849,56 зл.;

дарчих (включно з майновими дарчими 3 837,72 зл.): 1 149 444,31 зл.;

b) фінансовий дохід: 1 247,19 зл.;

c) інші доходи (страхові виплати): 870,36 зл.;

d) інші доходи (включно з фінансовим підсумком за 2014 р.): 208 832,65 зл.;

e) комерційна статутна діяльність: 22 255,05 зл.;

f) господарча діяльність: 50 465,00 зл.;

6. Інформація про витрати:

Витрати всього – 1 485 279,00 зл., а саме:

a) витрати з ведення статутної діяльності (грошові виплати): 1 298 544,47 зл.;

b) адміністративні витрати: 174 579,83 зл., включно з, зокрема:

споживання матеріалів і енергії: 1 858,63 зл.;

сторонні витрати: 165 286,68 зл.;

податки і збори: 7 268,95 зл.;

заробітна плата і соц. страхування: 155,00 зл.;

c) інші витрати: 4 779,50 зл.;

d) фінансові витрати: 7 375,20 зл.;

7. Дані про діяльність Фундації за напрямками:

a) число працевлаштованих – у звітному році Фундація працевлаштовувала 2 особи:

Людмила Козловська – Координатор східних проектів;

Жанар Касимбекова – Спеціаліст з питань східних відносин;

b) загальна сума основної заробітної плати, сплаченої Фундацією – 90 048,54 зл.;

c) розмір річної заробітної плати, сплаченої сумарно членам Правління та іншим органам Фундації – 0 зл.;

-
- d) витрати на виплати за цивільно-правовими договорами – 284 376,79 зл.;
 - e) надані Фундацією грошові позики – не надавались;
 - f) сума депозитів на банківських рахунках – Фундація не мала банківських депозитів, сальдо поточних рахунків в Alior Bank станом на 31.12.2015 становило 1 933,55 PLN; 93,37 дол. США і -5,26 євро;
 - g) вартість придбаних облігацій та розмір долей чи придбаних акцій – Фундація не придбавала облігацій, не має ані долей, ані акцій в компаніях комерційного права;
 - h) придбана нерухомість – Фундація не придбала жодної нерухомості;
 - i) придбані інші основні засоби – Фундація не придбала жодних основних засобів;
 - j) сума активів на кінець року дорівнювала сумі зобов'язань Фундації і склала: 100 373,59 зл.;
 - k) інформація про розрахунки Фундації за наявними податковими зобов'язаннями – станом на 31.12.2015 Фундація мала не погашені податкові зобов'язання перед податковою інспекцією: податку на прибуток від фізичних осіб (PIT- 4) в сумі 9 739,00 зл., податку на прибуток від юридичних осіб (CIT-8) в сумі 2 438,00 зл., податку від товарів і послуг (VAT-9M) в сумі 742,00 зл., а також за внесками соц. страхування – на суму 15 076,18 зл.;
 - l) Фундація подавала наступні декларації: CIT-8; VAT-9M; VAT-8; IFT-2R; PCC-3; PIT-4R;
8. У звітний період Фундація не виконувала завдань в інтересах державних суб'єктів.
9. У звітний період Фундація виконала 1 завдання в інтересах органів місцевого самоуправління:
- 1) проект «Поліпшення інтеграції мігрантів з травматичним минулим з місцевою громадою у Варшаві» при додатковому фінансуванні з боку ст. м. Варшави.
10. У звітний період Фундацію не перевіряли податкові органи.

Підписи членів Правління:

Людмила Козловська – Голова Правління:

Томаш Чувара – член Правління:

Варшава, 19.12.2016